

Monumenta Germaniae historica (MGH)

Historie a současnost

V 19. století narůstal nacionalismus a s tím související zájem o historii. Právě to byla hlavní příčina pro vytvoření MGH. Poukazuje na to samotné heslo tohoto projektu Sanctus amor patriae dat animum (svatá láska k vlasti je pravou duší).

Počátky MGH spadají do roku 1819, kdy svobodný pán Karl vom Stein založil Gesellschaft für ältere deutsche Geschichtskunde (německá dějzpytná společnost). Později byla z této společnosti vytvořena Societas Aperiendibus fontibus rerum Germanicarum medii aevi, známější též jako Monumenta Germaniae historica (MGH). Ale již na Vídeňském kongresu padl návrh upravit vybrané významné historické prameny.

Původním sídlem byl Berlín, ale během 2. světové války byla knihovna přemístěna do zámku Pommersfelden (Bavorsko). Od roku 1949 až do dnešního dne má své sídlo v Mnichově. V roce 1963 dostala charakter veřejnosti působící společnosti. V dnešní době spadá pod správu Bavorska, ale finančně je podporuje také Spolková republika Německo. V čele projekt stojí prezident společně s ústřední radou, která se schází jednou ročně. Ústřední ředitelství je odpovědné mimo jiné za volbu prezidenta a usnesení o redakčních projektech a jejich zveřejnění. Edice dnes spolupracuje se všemi německy mluvícími vědeckými akademii (Německo, Rakousko, Švýcarsko).

V současné době můžeme nalézt MGH i v digitalizované podobě na webových stránkách MGH <http://www.mgh.de>, nebo přímo pod odkazem <http://www.dmgh.de>. Přístup na stránky je bezplatný. Od května 2013 byly přidány další objemy mezi roky 2003 až 2009.

Charakter MGH

Pokud hovoříme o MGH musíme si uvědomit, že se nejedná pouze o samotný název edice, ale i instituci, jež tuto edici vydává.

Úkolem tohoto projektu bylo v první řadě nashromáždit a kriticky zpřístupnit historické prameny z období středověku od roku 500 – 1500 v prostoru, kde se rozkládala Svaté říše římská. Nezabývá se tedy pouze německými dějinami, ale také do značné míry dějinami západní a střední Evropy, jako příklad bychom si mohli uvést tyto státy: země Beneluxu, Švýcarsko, Rakousko, Itálie, země Koruny české, Polsko.

Tato edice vydává prameny narativní (kroniky, anály, gesta, životopisy...) i prameny institucionální povahy (listy, listiny, dopisy...), dále také pamětní knihy, nekrology, básně.

Úkoly Monumenta Germaniae historica se neustále rozšiřují díky začlenění nových skupin zdrojů a výzkumných oblastí.

Struktura MGH

Celá edice se skládá z 5 základních skupin:

1. Scriptores (Geschichtsschreiber)
Soubor narativních pramenů – kroniky, anály, životopisy...
2. Leges (Rechtstexte, zákony)
Suma textů právní povahy - kapitulária, koncilních ustanovení, právní knihy...
3. Diplomata (Urkunden, listiny)
Soubor všech listin německých panovnických rodů od Merovejských (5. století), přes karolínské, otonské až po Štaufy (1212).
4. Epistolae (Briefe, dopisy)
Suma dopisů úřední povahy.

5. Antiquitates (Dichtung und Gedenküberlieferung, starožitnosti)
Soubor básní, nekrologů a pamětních knih.

Každá skupina se ještě dále dělí do dalších podskupin:

Scriptores

- Auctores antiquissimi
- Scriptores rerum Merovingicarum
- Scriptores rerum Langobardicarum et Italicarum
- Gesta pontificum Romanorum
- Scriptores (in Folio)
- Scriptores rerum Germanicarum, Nova series
- Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi
- Deutsche Chroniken
- Libelli de lite imperatorum et pontificum saeculis XI. et XII. conscripti
- Staatsschriften des späteren Mittelalters

Leges

- Leges (in Folio)
- Leges nationum Germanicarum
- Capitularia regum Francorum
- Capitularia regum Francorum, Nova series
- Concilia
- Capitula episcoporum
- Ordines de celebrando concilio
- Constitutiones et acta publica imperatorum et regum
- Formulae Merovingici et Karolini aevi
- Fontes iuris Germanici antiqui, Nova series
- Fontes iuris Germanici antiqui in usum scholarum separatim editi

Diplomata

- Diplomata (in Folio)
- Die Urkunden der Merowinger
- Die Urkunden der Arnulfinger
- Die Urkunden der Karolinger
- Die Urkunden der burgundischen Rudolfinger
- Die Urkunden der deutschen Karolinger
- Die Urkunden der deutschen Könige und Kaiser
- Laienfürsten- und Dynastenukunden der Kaiserzeit
- Die Urkunden der Lateinischen Könige von Jerusalem

Epistolae

- Epistolae (in Quart)
- Die Briefe der deutschen Kaiserzeit
- Briefe des späteren Mittelalters
- Epistolae saeculi XIII e regestis pontificum Romanorum selectae
- Epistolae selectae

Antiquitates

- Poetae Latini medii aevi
- Necrologia Germaniae
- Libri memoriales
- Libri memoriales et Necrologia, Nova series

Záznam pramene v MGH

Písemnost obsahuje pořadové číslo, záhlavní regest, ve kterém nalezneme stručně napsáno o čem listina je, datovací údaj. Dále zahrnuje samotný text písemnosti a jako kritická edice také poznámkový aparát.

Literatura a další informace k MGH

http://de.wikipedia.org/wiki/Monumenta_Germaniae_Historica

Deutschen Archiv für Erforschung des Mittelalters

Harry Bresslau: Geschichte der Monumenta Germaniae historica. Hannover 1921.